

Doniyor kitobi — Ellik uchinchi son

Vahiyli Ko‘rinishlar Ochildi: Oxirgi Kunlarni Doniyorning Tajribasi Orqali Tushunish

Jeff Pippenger

2024-01-17

Barcha payg‘ambarlar o‘zlari yashagan kunlardan ko‘ra ko‘proq oxirgi kunlar haqida so‘zlaydilar.

“Qadimgi payg‘ambarlarning har biri o‘z zamoni uchun emas, bizning zamonimiz uchun ko‘proq gapirgan; shu bois ularning bashoratlari biz uchun amaldadir. «Endi bularning hammasi ularga ibrat bo‘lishi uchun yuz berdi; va asrlarning oxiri yetib kelgan bizlarni ogohlantirish uchun yozib qo‘yildi.» 1 Korinfliklarga 10:11. «Ular bu narsalarga o‘zlari uchun emas, balki bizlar uchun xizmat qilayotganliklari ularga ayon qilingan edi; bu narsalar endi sizlarga osmondan yuborilgan Muqaddas Ruh orqali sizlarga xushxabarni va‘z qilganlar tomonidan ma‘lum qilindi; farishtalar esa bu narsalarga nazar solishni orzu qiladilar.» 1 Butrus 1:12

“Muqaddas Kitob o‘z xazinalarini ana shu oxirgi avlod uchun to‘plab, jamlab qo‘ygandir. Eski Ahd tarixining barcha buyuk voqealari va tantanavor hodisalari bu oxirgi kunlarda jamoatda takrorlangan va takrorlanib bormoqda.” Selected Messages, 3-kitob, 338, 339.

Daniyor so‘nggi kunlarda bashoratli Kalom orqali tarqatib yuborilganliklarini anglab yetgan Xudoning xalqini ifodalaydi. Ular bu haqiqatga uyg‘onganlarida, ulardan Levilar kitobining yigirma oltinchi bobidagi ibodatni, shuningdek sinov muddati yopilishidan sal oldin muhrdan ochiladigan so‘nggi bashoratli sirni tushunish uchun ibodatni bajo keltirish talab etiladi; bu narsa Daniyorning ikkinchi bobdagi ibodati orqali ifodalanadi. Agar va qachon ular Daniyorning tajribasiga kirar ekanlar, Jabroil farishta ularga tegib, xabar berib va so‘zlaydi; bundan maqsad ularga “farosat va idrok” berishdir. Donolar — bashoratli bir sir muhrdan ochilganda “bilimning ortishini” “tushunadiganlar”dir.

U menga xabar berdi, men bilan so‘zlashib dedi: “Ey Doniyor, men endi senga hikmat va fahm berish uchun chiqdim. Iltijolaringning boshida farmon chiqdi, men esa senga bildirish uchun keldim; chunki sen nihoyatda seviklisan. Shuning uchun bu so‘zni anglagin va vahiya e‘tibor qilgin.” Doniyor 9:22, 23.

Doniyorga e‘tibor qaratishi buyurilgan vahiy — bu ko‘rinishning “mareh” vahiysidir. Jabroilga sakkizinchi bobda Doniyorga “mareh” vahiysini anglatish buyurilganida, u o‘ziga topshirilgan ishni hali tugatmagan edi. To‘qqizinchi bobda u talqinni yakunlash uchun qaytib kelgan. To‘qqizinchi bobda Doniyor endi Bobil shohligi davrida emas, balki Midiya-Fors imperiyasi tarixida yashamoqda.

Jabroil Doniyolga “masalani tushun” va “vahiy haqida mulohaza qil” deb ko‘rsatma berganida, u Doniyoldan qo‘llashini istagan aqliy ajratish jarayonini ko‘rsatmoqda. “Tushun” va “mulohaza qil” deb tarjima qilingan so‘zlar bir xil ibroniycha so‘zdir. Bu so‘z “biyn” bo‘lib, aqlan ajratmoq degan

ma'noni bildiradi. "Masala" deb tarjima qilingan ibroniycha so'z esa "dabar" bo'lib, "kalom" degan ma'noni anglatadi. Demak, Jabroil Doniyolga va u oxirgi kunlarda kimlarni ifodalasa, o'shalarga haqiqat Kalomini to'g'ri taqsimlash kerakligini bildirayotgan edi.

O'zingni Xudoga ma'qul, uyalmaydigan, haqiqat kalomini to'g'ri bayon qiladigan ishchi sifatida ko'rsatishga tirishgin. 2 Timo'tiy 2:15.

"Masala" so'zi Doniyorning o'ninchi bob, birinchi oyatida ham qo'llanadi; u yerda u uch marta "narsa" deb tarjima qilingan.

Fors shohi Kirning uchinchi yilida Belteshazar deb atalgan Doniyorga bir narsa vahiy qilindi; va u narsa haq edi, ammo belgilangan vaqt uzoq edi; va u bu narsani anglab yetdi hamda vahiydan tushuncha oldi. Doniyor 10:1.

Oyatda "vahiy" so'zi zohir bo'lishning "mareh" vahiysidir, va Doniyor ham narsa (masala)ni, ham vahiyni ("mareh") anglagan edi. To'qqizinchi bobning yigirma uchinchi oyatida Jabroil Doniyorga masala bilan vahiyni to'g'ri ajratishni buyurdi, va o'ninchi bobning birinchi oyatida u ham masala (narsa)ni, ham vahiyni ("mareh") anglaydi. Jabroil to'qqizinchi bobda Doniyorga masala bilan vahiy o'rtasidagi farqni tanishni (to'g'ri ajratishni) bildiradi. Vahiy "mareh" vahiysidir, "masala" yoki "narsa" esa "chazon" vahiysidir.

Sakkizinchi bobda har ikkala vahiy aniqlab beriladi va ular o'rtasidagi farq qayd etiladi, chunki Doniyor "chazon" vahiysini tushunishni istagan edi, ammo Jabroilga Doniyorga "mareh" vahiysini tushuntirish buyurilgan edi. Jabroil Doniyorga "masala"ni va "vahiy"ni tushuntirish ishini boshlarkan, u Doniyorga e'tibor berishni, bular bir-biridan farq qiluvchi ikki xil vahiy ekanini bildiradi.

Va u menga xabar berdi, men bilan so'zlashib dedi: "Ey Doniyor, men endi senga hikmat va farosat berish uchun keldim. Sening iltijolaring boshidayoq buyruq chiqdi, va men buni senga bildirish uchun keldim; chunki sen nihoyatda sevimlisan. Shuning uchun bu so'zni anglab ol va vahiyga e'tibor ber. Sening xalqing va muqaddas shahring ustiga yetmish hafta belgilab qo'yilgan: gunohni tugatish, gunohlarga xotima berish, qabihlik uchun kafforat keltirish, abadiy solihlikni olib kirish, vahiy va bashoratni muhrlash hamda Eng Muqaddas Zotni moylash uchun. Shuni bil va angla: Quddusni qayta tiklash va qurish haqida buyruq chiqqan paytdan to Masih — Amirgacha yetti hafta va oltmish ikki hafta bo'ladi; ko'cha ham, devor ham qaytadan quriladi, ammo og'ir zamonlarda. Oltmish ikki haftadan keyin esa Masih yo'q qilinadi, lekin O'zi uchun emas; keladigan amirning xalqi shaharni va ma'badni vayron qiladi; uning oxiri toshqin bilan bo'ladi, va urushning oxirigacha vayronagarchiliklar belgilab qo'yilgan. U bir hafta davomida ko'plar bilan ahdni mustahkamlaydi; haftaning yarmida esa qurbonlik va nazrni to'xtatadi, va jirkanchliklarning yoyilishi sababli u yerni vayron qiladi, toki nihoyasigacha; va belgilab qo'yilgan narsa vayron qilinganning ustiga yog'diriladi." Doniyor 9:22–27.

Jabroil Doniyor uning uchun taqdim etgan talqinda ham "chazon" vahiying, ham "mareh" vahiying unsurlari ifodalanishini Doniyor anglashini istagan edi. Bu talqin har ikkala vahiyni ham qamrab olishi kerak edi, va muqaddas maskan hamda lashkarning oyoq osti qilinishi haqida

soʻzlovchi vahiyni Masihning 1844-yil 22-oktabrda Eng Muqaddas Joyda zohir boʻlishiga olib kelgan vahiyaning toʻgʻri ajratib olish Doniyorning masʼuliyati edi.

Jabroil miloddan avvalgi 457-yilda Artaxshashtoning farmonidan boshlab, ayniqsa yahudiylar uchun boʻlgan kechalar va tonglar haqidagi vahiylarning ikki ming uch yuz yildan “kesib olingan” toʻrt yuz toʻqson yil boʻlishini bildiradi. Hozirgina iqtibos keltirilgan oyatlarda “belgilangan” soʻzi uch marta uchraydi, biroq oyatlarda “belgilangan” deb tarjima qilingan ikki xil ibroniycha soʻz bor. “Belgilangan” soʻzining birinchi uchrashi yigirma toʻrtinchi oyatdadir, va oʻsha ibroniycha soʻz “chathak” boʻlib, “kesib olmoq” degan maʼnoni anglatadi.

Bu, Isroilga Artaxshashtaning uchinchi farmoni bilan boshlangan va milodiy 34-yilda Istefonning toshboʻron qilinishi bilan yakun topadigan sinov muddati berilganini koʻrsatadi. Toʻrt yuz toʻqson yil “kesib olingan” boʻlib, u ikki ming uch yuz yillik uzunroq bashorat ichidagi qisqaroq bashoriy davrni ifodalaydi. “Toʻrt yuz toʻqson” soni sinov muddatining ramzi boʻlib, bunga Iso guvohlik bergan.

Shunda Butrus Uning oldiga kelib, dedi: Ey Rabbiy, agar birodarim menga qarshi gunoh qilsa, men uni necha marta kechiray? Yetti martagachami? Iso unga dedi: Senga aytmaymanki, yetti martagacha, balki yetmish karra yetti martagacha. Matto 18:22.

Kechirimning bir oxiri bor, va oʻxir “toʻrt yuz toʻqson” soni bilan ifodalanadi. “Toʻrt yuz toʻqson” yil yahudiylar uchun ozod etilganlaridan boshlab, Istefonning toshboʻron qilinishi chogʻida sinov muddatlarining kosasi toʻlgungacha davom etgan sinov davrini anglatadi. “Toʻrt yuz toʻqson” yil, shuningdek, Levilar 26-bobdagi “yetti karra” laʼnati bilan ham bogʻliqdir. Muqaddas Kitobda yerning oʻz shanbaliklaridan bahramand boʻlishi tilga olingan faqat ikki joy bor. Birinchisi Levilar 26-bobda uchraydi.

Agar shuncha narsalarning barchasiga qaramay Menga quloq solmay, Menga qarshi yursangizlar, Men ham sizlarga gʻazab bilan qarshi yuraman; va Men, ha, Men Oʻzim gunohlaringiz uchun sizlarni yetti barobar jazolayman. Oʻgʻillaringizning goʻshtini yeysizlar, qizlaringizning goʻshtini ham yeysizlar. Men sizlarning baland joylaringizni vayron qilaman, butlaringizni yiqitaman va jasadlaringizni butlaringizning jasdlari ustiga tashlayman; jonim sizlardan jirkanadi. Men shaharlaringizni xarobaga aylantiraman, muqaddas maskanlaringizni huvillikka keltiraman va xushboʻy tutatqilaringizning hidini qabul qilmayman. Men yurti vayron qilaman; unda yashaydigan dushmanlaringiz bundan dahshatga tushadilar. Men sizlarni xalqlar orasiga sohib yuboraman va ortingizdan qilich chiqaraman; yurti vayron boʻladi, shaharlaringiz esa xarob boʻladi. Shunda yurt oʻz shanba damlaridan bahramand boʻladi, u huvillab yotgan butun vaqt davomida, sizlar esa dushmanlaringiz yurtida boʻlganingizda; oʻshanda yurt tin oladi va oʻz shanba damlaridan bahramand boʻladi. U huvillab yotgan butun vaqt davomida tin oladi; chunki sizlar unda yashab turganingizda, shanba damlaringizda u tin olmagan edi. Levilar 26:27–35.

Yigirma oltinchi bobda toʻrt marta tilga olingan “yetti vaqt” jazosi shuni koʻrsatadiki, Xudoning xalqi tarqatib yuborilganda, oʻsha paytda yurt “oʻz shanbalaridan bahramand boʻladi.” Doniyor va uch sodiq kishi Musoning laʼnati amalga oshishi natijasida dushmanlar yurtiga tarqatib yuborilgan

edilar; yetmish yillik tarqalish esa ikki ming besh yuz yigirma yillik tarqalishning ramziy saboq-ob'ekti edi. Bu Izabelning ta'qibi davrida Ilyosning uch yarim yillik qurg'oqchiligi kabi bashoratli saboq-ob'ekt edi. O'sha uch yarim yil uch yarim bashoratli yilni ifoda etib, milodiy 538-yildan 1798-yilgacha davom etgan papalik hukmronligining ming ikki yuz oltmish yiliga teng edi. Yetmish yil "yetti vaqt"ning ramzi edi, xuddi uch yarim yil ming ikki yuz oltmish yillik sahroning ramzi bo'lgani kabi. Doniyorning asirligidagi Yeremiyo tomonidan ko'rsatilgan yetmish yil "to'rt yuz to'qson" yilni ifoda etgan.

Va ularning ota-bobolarining Xudosi — Egamiz ularga O'z elchilari orqali qayta-qayta xabar yubordi, erta turib yubordi; chunki U O'z xalqiga ham, O'z maskaniga ham rahm qilgan edi. Ammo ular Xudoning elchilarini masxara qildilar, Uning so'zlarini mensimadilar va Uning payg'ambarlarini haqorat qildilar, to Egamizning g'azabi O'z xalqiga qarshi alangalanib, endi chora qolmaguncha. Shuning uchun U ularga qarshi xaldeylar shohini olib keldi; u ularning muqaddasxonasi uyida yigitlarini qilich bilan o'ldirdi va na yigitga, na qizga, na qariyaga, na keksalikdan bukchayganga rahm qildi: U hammasini uning qo'liga topshirdi. Xudoning uyidagi barcha idishlarni — kattayu kichigini, Egamiz uyining xazinalarini, shohning va uning amirlarining xazinalarini — bularning barchasini u Bobilga olib ketdi. Ular Xudoning uyini yondirdilar, Quddus devorini qulatdilar, undagi barcha saroylarni olovda kuydirdilar va uning barcha qimmatbaho buyumlarini vayron qildilar. Qilichdan omon qolganlarni esa u Bobilga asir qilib olib ketdi; ular Fors podsholigi hukmronligi boshlanguncha unga va uning o'g'illariga qullik qildilar. Bu Egamizning Yeremiyo og'zi bilan aytgan so'zi bajo bo'lishi uchun edi, ya'ni yer o'z shanbalaridan bahramand bo'lguncha; u vayron holatda yotgan butun davr davomida shanbani saqladi, to yetmish yil to'lguncha. Endi Fors shohi Kirning birinchi yilida, Egamizning Yeremiyo og'zi bilan aytgan so'zi bajo bo'lishi uchun, Egamiz Fors shohi Kirning ruhini qo'zg'atdi, shunda u butun shohligi bo'ylab farmon chiqardi va uni yozma ravishda ham e'lon qilib, shunday dedi: "Fors shohi Kir shunday deydi: Osmonlar Xudosi — Egamiz menga yer yuzidagi barcha shohliklarni berdi; va U menga Yahudoda bo'lgan Quddusda O'ziga bir uy qurishni buyurdi. Uning butun xalqi orasidan orangizda kim bor? Egamiz, uning Xudosi, u bilan bo'lsin, va u chiqib borsin." 2 Solnomalar 36:15–23.

Muqaddas Kitobda yerning o'z shanba damlarini nishonlashi haqida faqat ikki o'rinda zikr qilinadi va bu ikkalasi ham Xudoning xalqining tarqatib yuborilishi hamda yetmish yillik asirlik bilan bog'liqdir; bu davr yerga o'z shanba damlaridan bahramand bo'lish imkonini beradigan vaqtni ifodalay edi. Bu yahudiylar yerga dam olishga yo'l qo'ymagan shanbalar soniga teng edi. Yerning yetmish yil dam olishi, yerga dam berish amri qarshisidagi isyon amalga oshirilgan yillarning umumiy miqdorini ifodalay edi. Oddiy hisob-kitob shuni ko'rsatadiki, "to'rt yuz to'qson" yillik isyon davomida yer jami yetmish yil dam olmagan bo'lar edi.

Ikki ming uch yuz yildan to'rt yuz to'qson yil yahudiylar uchun sinov muddati sifatida ajratib qo'yildi, va o'sha "to'rt yuz to'qson" yil Levilar yigirma oltidagi "yetti vaqt"ning sochilishi bilan bevosita bog'liqdir.

Yigirma uch yuz yilning oxirida yuz beradigan paydo bo'lish haqidagi "mareh" vahiy bilan payhon qilinishi haqidagi "chazon" vahiy bir-biridan farqlidir, biroq ular o'zaro bevosita bog'liqdir. Doniyor bilan bo'lgani kabi, Xudoning xalqi ham bu ikki vahiyini to'g'ri ajratishi, ayni paytda

ularning o‘zaro bog‘liqligini tan olishi kerak. Yahudiylarga qaytib kelib Quddusni qayta qurishga ruxsat bergan uchta farmonga olib kelgan yetmish yillik asirlik, yahudiylarning yerga orom berish ahdira қарши qilgan isyonining “to‘rt yuz to‘qson” yilini ifodalagan.

Uchinchi farmon ularning qaytib kelib, qayta qurish imkoniyatini belgilaganida, ularga sinov muddati sifatida “to‘rt yuz to‘qson” yil berildi; chunki ular aynan o‘sha davr miqdorida sinovdan o‘tkazilayotgan edilar — bu davr ichida ularning itoatsizligi Quddusning vayron qilinishiga va o‘zlarining sochilib ketishiga sabab bo‘lgan edi. Ikkinchi “to‘rt yuz to‘qson yil” oxirida esa, ularning itoatsizligi yana bir bor Quddusning vayron qilinishiga va o‘zlarining g‘ayriyahudiylar orasiga sochilib ketishiga olib kelar edi.

Yetmish yillik asirlikka tarqalish “to‘rt yuz to‘qson” yillik isyon bilan oldindan keldi, so‘ng esa o‘sha yetmish yillik asirlikdan keyin yana navbatdagi “to‘rt yuz to‘qson yil” davom etgan qo‘shimcha isyon bo‘ldi.

Yerning yetmish yil davomida dam olishini yuzaga keltirgan birinchi “to‘rt yuz to‘qson” yillik davr Quddusning vayron qilinishi bilan yakuniga yetgan edi. Yigirma uch yuz yildan kesib ajratilgan “to‘rt yuz to‘qson” yilning oxirida ham Quddus yana vayron qilindi, chunki Iso har doim bir narsaning oxirini o‘sha narsaning boshlanishi bilan tasvirlaydi.

Haqiqiy Isroilning haqiqiy Bobilda yetmish yillik asirligi “yetti vaqt”lik sochilishning ramzi edi, va Sister White haqiqiy Isroilning haqiqiy Bobilda yetmish yillik asirligi ruhiy Isroilning ruhiy Bobildagi ming ikki yuz oltmish yillik asirligining timsoli bo‘lganini ta’kidlaydi.

“Xudoning yerdagi jamoati, bu uzoq davom etgan shafqatsiz quvg‘in davrida, surgun paytida Bobil asoratida ushlab turilgan Isroil farzandlari qanchalik haqiqiy asirlikda bo‘lgan bo‘lsa, xuddi shunchalik haqiqiy asirlikda edi.” Prophets and Kings, 714.

538-yildan 1798-yilgacha bo‘lgan ming ikki yuz oltmish yil “yetti zamon”ning bir timsoli edi. Yetmish yilning oxirida yahudiylar Quddusni tiklash va qayta qurish uchun qaytib keldilar. Ularning uch farmon davomida qaytishi Masihning 1844-yil 22-oktabrda Eng Muqaddas Joyda namoyon bo‘lishiga olib kelgan “mareh” vahiysining ikki ming uch yuz yillik davrining boshlanishini (miloddan avvalgi 457-yil) belgiladi. Uch farmon bashoratli davrning boshlanishini belgiladi, va bashoratli davrning boshlanishi uchun ana shu uch farmonning barchasi zarur edi, garchi ular Kirning birinchi farmoni bilan qaytish va qayta qurishni boshlagan bo‘lsalar ham.

“Farmon Ezra kitobining yettinchi bobida topiladi. 12-26-oyatlar. U o‘zining eng mukammal shaklida miloddan avvalgi 457-yilda Fors shohi Artaxshasht tomonidan chiqarilgan. Ammo Ezra 6:14 da Quddusdagi Egamizning uyi ‘Fors shohi Kir, Doro va Artaxshashtning amri [hoshiyada: “farmoni”]ga ko‘ra’ qurilgani aytiladi. Bu uch shoh farmonni boshlab berish, uni qayta tasdiqlash va uni tamomlash orqali uni bashorat talab qilgan mukammallikka yetkazdilar; bu esa 2300 yilning boshlanishini belgilashi kerak edi. Farmon yakuniga yetkazilgan vaqt bo‘lgan miloddan avvalgi 457-yilni amrning sanasi deb qabul qilganda, yetmish hafta haqidagi bashoratning har bir tafsiloti bajo keltirilgani ko‘rindi.” Buyuk kurash, 326.

1798-yildan 1844-yilgacha Vahiy kitobining uch farishtasi bashoratli tarixga kirib keldi, va xuddi uch farmon ikki ming uch yuz yillik bashoratning boshlanishini belgilaganidek, o'sha uch farishta ham bashoratning yakunini belgiladi. Bashoratli davr uchinchi farishtaning kelishi bilan nihoyasiga yetdi, xuddi u uchinchi farmonning kelishi bilan boshlanganidek, chunki Iso har doim bir narsaning oxirini uning boshlanishi bilan aynanlashtiradi.

Yahudiylar birinchi farmon ostida qaytishni boshladilar, va ikkinchi farmon tarixida ular ma'badni bitirdilar. Uchinchi farishta 1844-yil 22-oktyabrda keldi, va o'sha sanadan oldin milleriyalar o'zlari qayta qurish uchun ruhiy Bobil ichidan chiqqan ruhiy ma'badni bitirgan edilar. U tugallanishi kerak edi, chunki 1844-yil 22-oktyabrda ahd xabarchisi to'satdan O'z ma'badiga kelishi lozim edi. O'sha ma'bad 1844-yil 22-oktyabrda ahdga kirgan va Butrus ma'bad ekanliklarini ta'kidlagan milleriyalar xalqi edi.

Sizlar ham tirik toshlar sifatida ruhiy uy, muqaddas ruhoniylilik bo'lib qurilmoqdasizlar, toki Iso Masih orqali Xudoga maqbul bo'lgan ruhiy qurbonliklarni keltirasizlar. 1 Butrus 2:5.

Millerchilar ma'badi 1798 yildan 1844 yilgacha, ya'ni qirq olti yil davomida qurildi; bu esa, bashoratli ma'noda, uch kundir, chunki Masih ma'badni tiklash uchun uch kun kerak bo'lishini bildirgan.

Yahudiylarning Fisih bayrami yaqinlashgan edi, va Iso Quddusga bordi. Ma'badda ho'kizlar, qo'ylar va kaptarlar sotayotganlarni hamda pul almashtiruvchilarning o'tirganini topdi. Shunda u mayda arqonchalardan qamchi yasab, ularning barchasini, qo'ylarni ham, ho'kizlarni ham ma'baddan quvib chiqardi; pul almashtiruvchilarning pullarini sohib yubordi va stollarini ag'darib tashladi. Kaptar sotayotganlarga esa dedi: "Bularni bu yerdan olib ketinglar; Otamning uyini savdo uyiga aylantirmanglar". Shunda Uning shogirdlari: "Sening uyingga bo'lgan rashkim Meni yeb bitirdi", deb yozilganini esladilar. So'ng yahudiylar Unga javoban dedilar: "Bunday ishlarni qilayotgan ekansan, bizga qanday alomat ko'rsatasan?" Iso ularga javoban dedi: "Bu ma'badni vayron qilinglar, Men uni uch kunda tiklayman". Shunda yahudiylar dedilar: "Bu ma'bad qirq olti yil davomida qurildi, Sen esa uni uch kunda tiklaysanmi?" Ammo U O'z tanasining ma'badi haqida gapirayotgan edi. Yuhanno 2:13–21.

Oqsoqol Uayt shuni ko'rsatadiki, ahdning xabarchisi to'satdan O'z ma'badiga kelganida, Malaki kitobida tasvirlanganidek, bu bashorat xuddi Yuhanno kitobidan keltirilgan parchada ko'rsatilganidek, Masih ma'badni poklagan paytda amalga oshgan edi.

"Ma'badni dunyoning xaridorlari va sotuvchilaridan tozalash orqali Iso O'z missiyasini e'lon qildi: yurakni gunohning bulg'anishidan, qalbni buzadigan dunyoviy istaklardan, xudbin shahvatlardan va yovuz odatlardan poklash. 'Mana, Men O'z elchimni yuboraman, u Mening oldimda yo'lni hozirlaydi; va siz izlayotgan Rabbiiy to'satdan O'z ma'badiga keladi, ahd elchisi ham — siz U bilan mamnunsiz — mana, U keladi, deydi Sarvari Olam. Ammo Uning keladigan kuniga kim bardosh bera oladi? U zohir bo'lganda kim tik tura oladi? Chunki U erituvchining oloviga va kir yuvuvchilarning ishqoriga o'xshaydi. U kumushni eritib poklovchi kabi o'tiradi; U Levi o'g'illarini poklaydi, ularni oltin va kumush kabi tozalaydi, toki ular Egamizga solihlik ila nazr keltirsinlar. Malaki 3:1–3.' Asrlar orzusi, 161."

Yuhanno kitobining ikkinchi bobidagi ma'badni qurish uchun qirq olti yil ketdi, va Iso vayron qilingan ma'badni uch kun ichida tiklashini aytdi. 1798 yildan 1844 yilgacha qirq olti yil bo'ladi, va bu Vahiy kitobining o'n to'rtinchi bobidagi uch farishtaning (kunlarning) kelishini ko'rsatadi; ular ikki ming uch yuz yillik bashoratni boshlagan uch farmon orqali oldindan timsollangan edi. Qirq olti yil Masih Millerchilar ma'badini tiklagan davrdir, chunki bundan oldin ruhiy ma'bad va ruhiy Isroil ruhiy Bobil tomonidan oyoq osti qilingan edi.

Masih O'z xizmatining boshida Fisih bayrami vaqtida ma'badni poklaganida, U Malakiyoda bayon etilganidek, Ahd Elchisining to'satdan O'z ma'badiga kelishi haqidagi bashoratni ado etayotgan edi. 1844-yil 22-oktabrda Masih to'satdan O'z ma'badiga keldi, va vayron qilingan ma'badini tiklash uchun Unga qirq olti yil kerak bo'lgan edi.

“Masihning muqaddas ma'badni poklash uchun, Doniyor 8:14 da ko'rsatilganidek, eng muqaddas joyga bizning oliy ruhoniymiz sifatida kelishi; Inson O'g'lining, Doniyor 7:13 da bayon etilganidek, Azaliy Zot huzuriga kelishi; va Egamizning O'z ma'badiga kelishi, Malakiy tomonidan bashorat qilinganidek, ayni bir hodisaning tavsiflaridir; va bu, shuningdek, Masih tomonidan Matto 25 dagi o'n bokira haqidagi masalda tasvirlangan kuyovning nikohga kelishi orqali ham ifodalangan.” Buyuk kurash, 426.

Birinchi g'azablanish 1798-yilda nihoyasiga yetdi, va oxirgi g'azablanishning nihoyasi 1844-yil bo'ldi. Masih Millerit ma'badini tiklagan qirq olti yillik davrning boshlanishi uning oxirini tasvirlab berdi, chunki ham boshlanish, ham yakun Xudoning O'z xalqiga qarshi g'azabining tugashi bilan belgilangan edi; zero, Iso har doim bir narsaning oxirini uning boshlanishi bilan bog'lab ko'rsatadi.

Keyingi maqolada Jabroilning Doniyorga bergan ko'rsatmasini o'rganishni davom ettiramiz.

“Vahiy kitobi xalqqa ochib berilishi kerak. Ko'plarga u muhrlangan kitob, deb o'rgatilgan, ammo u faqat haqiqat va nurni rad etuvchilar uchun muhrlangandir. Uning ichida mujassam bo'lgan haqiqatlar e'lon qilinishi lozim, toki odamlar juda yaqin orada yuz beradigan voqealarga tayyorlanish imkoniga ega bo'lsinlar. Uchinchi Farishta Xabari halok bo'layotgan dunyoning najoti uchun yagona umid sifatida taqdim etilishi kerak.

“Oxirgi kunlarning xavf-xatarlari boshimizga yetib kelgan, va biz o'z ishimizda xalqni ular ichida turgan xavf haqida ogohlantirishimiz kerak. Bashorat ochib bergan va tez orada sodir bo'ladigan tantanavor voqealar e'tiborsiz qoldirilmasin. Biz Xudoning xabarchilarimiz, va yo'qotadigan vaqtimiz yo'q. Rabbimiz Iso Masih bilan hamkor bo'lishni istaganlar ushbu kitobda topilgan haqiqatlarga chuqur qiziqish ko'rsatadilar. Qalam va ovoz bilan ular Masih osmondan ochib berish uchun kelgan ajoyib narsalarni ravshan qilishga intiladilar.” Signs of the Times, 1906-yil 4-iyul.